

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo vse leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petit-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopiše je pošiljati vredništvu „Edinosti“. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Volitve in okoličani.

Še malo dni — in okolici bode prilika pokazati svoje pravo lice. Kakor vedno, tako poskušajo tudi ta pot lahoni, da bi prodrli v okolici z nekaterimi svojimi kandidati. Kot agitatorji jim služijo v ta namen vaški načelniki (Capovilla), poljski čuvarji — sploh ljudje, kateri zaslužijo kako stotinko pri magistratu — in razni renegati, katerih ne pomanjkuje nikjer.

Namerovani lahonski kandidati vozarijo se po okolici v zaprtih kočijah, priporočajo sami sebe ter napajajo domače brezvestneže. Kamor pridejo taki kandidatje-agitatorji, povsod se jim pridružijo vaški načelniki ali celo tudi okrajni načelniki (Capodistretto) ter delujejo za nje javno, ali pa, če tega ne morejo — skrito.

Značilno je, da si domači renegati ob takih prilikah ne upajo na dan; oni rujejo tihoma, skrivoma, prav kakor krti pod zemljo.

Že to označuje „slabo vest“ teh ljudi. Ne upajo si na dan taki ljudje z svojimi nazori, z svojimi agitacijami, ker sami dobro znajo, da njih delovanje ni pošteno. Znajo, da so judeževi groši krvavi, da isti nikomur ne teknejo!

Naša poštena narodna stranka predstavlja se nam vedno kot taka: ona deluje javno, pošteno. Kandidatje, katere postavljajo okoličanski veljaki in rodoljubi v sporazumljenju z domačim političnim društvom „Edinost“, so poštenjaki-rodoljubi. Oni pač ne obetajo mnogo svojim volilcem. So pa možje v pomeu besede, možje, kateri iskreno ljubijo tlačeni, ubogi narod svoj, kateri se znajo o priliki junaško potegniti za tlačene pravice.

Take naše može pač ne vodi častiljnost do kandidature; oni sami dobro znajo, kaj jih čaka v mestni zbornici — znajo, da bodo tam le pomilovanja vredni trpini. Naši kandidatje so sploh možje, katerim velja geslo: boriti se za pravice milega nam naroda — v obstoj naše vere in naše drage Avstrije!

Kake namene imajo pa nasprotni kandidatje, znano je vsakemu okoličanskemu razumnemu človeku. — Njih vodi le prazno častihlepje — oni gotovo nimajo srca za narod, katerega ob vsaki priliki (izživši tedaj, ko se ponujajo za kandidata) psujejo in javno zaničujejo!

Včasih postavlja lahonska stranka tudi v okoličanskih okrajih za svoje kandidate može, kateri se poznani kot bolj mirni ljudje. To dela pa ta stranka zato, ker si ne upa kandidirati z družimi prvimi pravimi „rudečimi“ svojimi prvaki.

Dolžnost okoličanskih volilcev je pa ne gledati na to, je-li kandidat Peter ali Pavel — temveč katera je stranka, ki ga priporoča!

Stranka „Progressa“ je dobro organizirana, ona že dobro zna, kaj dela in kake kandidate priporoča!

Ista stranka, hoteč prodreti v okolici z svojimi kandidati, pokazati hoče svetu, da si je pridobila tudi v okolici že trdna tla, da je tudi okolica pripravljena zleteti v naročaj matere, kraljice polente — borne Italije!

Okoličanski volilci, bodite toraj pozorni! Volite le take može za svoje kandidate, katere vam bode priporočalo naše politično društvo po dogovoru z vašimi okoličanskimi veljaki!

NOVIČAR.

Sloga mej nami je najboljši pojav sedanje volilne borbe. Tolažilna je pač okolnost, da so vsaj v teh resnih trenutkih prenehali vsi prepiri mej nami in da se čutimo vsi Slovence. Hvaležni smo „Primorskemu listu“, da je tudi on primernimi in lepimi besedami priporočil disciplino in slogu. Tako je lepo, tako je res domo- in rodoljubno. „Primorski list“ piše:

„Dasi je vladna stranka napela vse sile ter vporabila vsa mogoča sredstva, da bi, če tudi ne sama, zmagala, pa vsaj kolikor mogoče oslabilila nasprotno progressovo stranko, vendar so progressovci z veliko večino prodrli v IV. razredu; najmanj glasov izmed kandidatov progressove stranke je dobil Bernardino, ki je bil nedavno v sodnijski preiskavi, namreč 820; največ glasov od vladne stranke pa Zenari, namreč 286; torej razlika med zadnjim progressovcem in prvim vladnim kandidatom je za celih 534 glasov! So pa tudi dobro organizovani progressovci! Nam se dozdeva, da so oni manj pisali in kričali, pa tem bolj na tihem za-se delali.

Značilno pri tej volitvi pa je, da so bili voljeni uprav najstrastnejši irredentovci, kakor so Angeli, Spadoni, Venezian, Rascovich, Bernardino, ki bodo sami zadostovali za vse govore v mestnej zbornici.

Slovenska stranka je postavila svoje kandidate, priporočene pri volilnem shodu Dasi ni bilo nikakega upanja za zmago, vendar so Slovenci s tem pokazali, da nočejo in ne smejo zatajiti svojih načel, katera jih vodijo v borbi za narodni obstanek. Tako zvana konservativna stranka namreč se je hotela pogoditi s Slovenci, da bi oddali svoje glasove za njihove kandidate, kar bi tudi Slovenci morda storili zato, da bi pomagali odstraniti iz mestnega zbora tiste osebe, ki so slovenskemu ljudstvu vsigdar zagrizeni sovražniki; pa kaj hočemo? Konservativna stranka se je pokazala isto tako nasprotno vsem preponižnim in pravičnim zahtevam Slovencev, da ni bilo mogoče žnjimi kompromisa skleniti, kar mora vsak pravi rodoljub priznati. Z ozirom na popravljene volilne listine, po katerih se je pomnožilo število volilcev v IV. razredu za 128, ki so skoro sami Slovenci, smo se sicer nadjali, da dobimo več glasov, pa splošna zmešnjava, katero so napravili konservativci v zadnjem trenutku, je Slovencev vzela lepo število glasov. Zato pa priporočamo slovenskim volilcem, da se pri volitvah v drugih razredih strogo držé discipline, kakoršno jim priporoča društvo „Edinost“. Posebno volilcem v okolici toplo priporočamo, naj trdno stojte kot en mož, in naj se ne dajo od nikoga begati, strogo naj se držé tega, kar je bilo določeno na volilnih shodih. Slovenci! čuvajte si vero katoliško, in svojo narodnost!

Mestne volitve v Trstu. „Slovenec“ piše: Poročali ste že o izidu volitev v IV. razredu. Omenim le torej še nekaj posebnostij: Krivili so Slovence nasprotniki naši konservativci, da smo se zvezali celo s progressovci, ki so nam baje obljubili slovensko šolo. No, gospodje konservativci,

bodite prepričani, tega poštene Slovenci nismo storili in bi tudi ne, če bi nam stranka progressova bila res obljubila, da nam sama sezida slovensko šolo. Toliko pa smo vendar še poštene in značajni, četudi ubogi. Kako pa se priporoča konservativna stranka, razvidno je tudi iz izida v IV. razredu. Dosti slabo znamenje, da v Trstu vladna stranka ne dobi več kot 286 glasov in še te po mnogih agitacijah. Ni li to sijajno dokazano, da vlada v Trstu ne ugaja ne Slovencev ne Lahom? In kje iščimo vzroka? Vlada Slovencev ne more ugajati, ker jih prezira in niti ne poštevata kot narod. Lahom pa ne ugaja zato, ker jim je premalo „laška“ in ker jim véasih pušča prevročo „laško“ kri. Da je temu res tako, vidimo iz glasovnic mnogih c. kr. uradnikov laške narodnosti, ki so dali svoje glasove progressovcem. „Es giebt viel faules —“ bi se moglo reči i o Trstu. Slovane, vedno zveste Avstrijce, pripravili ste se svojo brezobzirnostjo vendar jedenkrat tako daleč, da so se vzdignili proti vam, to je žalosten dokaz, da vaše delovanje ni pravo. Postavili so se na svoje noge proti vam; podpirali bi vas bili radi ali pod zastavo pravice, krivice pa Slovenci podpirali ne bodo.

Toda čakajte Slovenci! dan plačila vam pride, ko boste volili v okolici, tu vam bo pa konservativna stranka nasprotovala po vsej moči. Vsprejmemo ta boj, ničesar se ne bojimo, pri vas je moč, pri nas edino dobra volja, srčnost in pravica. Kopljite si grob, najmite še novih kopačev, porazite z močjo nas Slovence, zakopljite vso pravico — naš zadnji glas bo donel po širnej Avstriji; „Ave caesar, morituri te salutant“, potem legnemo; pokopali ste pravico, čemu bi živeli na svetu — pravični Slovenci!

Tudi Praška „Politik“ se bavi z našimi volitvami: „Izid volitve v IV. razredu je naravnost uničujoč za takozvano konservativno ali patrijotično stranko. Progressova stranka, ki noče niti čuti o avstrijskem patrijotizmu, dobila je tri četrte glasov in tudi poznani Bernardino, kojega so držali nekaj časa v zaporu, dobil je nad dve tretjini glasov.“

Potem omenja „Politik“ postopanja konservativcev proti Slovencev in opravičuje postopanje poslednjih. Zaključuje pa nastopno:

Ako primerjamo vseh volitev s poročili, koje pošiljajo v svet Dunajski listi o čustvih in prepričanju večine prebivalstva Tržaškega, jasno nam je takoj, kako slabo slabo so poučeni na Dunaju o položaju v Trstu in na Primorskem sploh.

Ako pomislimo na Istro za dve leti nazaj in vidimo, kako so Slovani dvakrat zaporedoma zmagali pri državnozbornih volitvah nad italijansko stranko, ki je jedna in ista s progressovo v Trstu, ustvarimo si lahko lastno sodbo, koliko truda so stale te zmage. A povpraševalo se bode potem začudjeno, kako je mogoče, da se Slovani še proganjajo v zahvalo zato, da se bore proti protiaustrijski stranki.

Popravek. Predsedništvo pol. društva „Edinost“ je poslalo „Il Mattinu“ nastopni popravek:

Z ozirom na vest „Radikalni Slovenci in radikalni Italijani“ prijavljena v rubriki „In casa nostra“ ce-

njenega Vašega lista št. 2799. od minole nedelje ter na podlagi §. 19. tiskovnega zakona prosi podpisano politično društvo „Edinost“ slavno uredništvo, da blagoizvoli v jedni prihodnjih številkih svojega cenjenega lista priobčiti nastopli

p o p r a v e k :

Res je z jedne strani, da je politično društvo „Edinost“ kot lastnik lista jednega imena vsled tega, ker so se razbila pogajanja s konservativnim volilnim odborom za IV. razred, določilo, da Slovani tržaški postavijo lastne kandidate, ali z druge strani ni res, da bi bili vodje „Edinosti“ tako določili v sporazumljenju z radikalnimi progressovci ter da bi bili poslednji obljubili prvim kot plačilo toli zahtevano slovensko šolo.

V Trstu, dne 29. maja 1893.

Za polit. društvo „Edinost“

Tajnik: Predsednik:

Maks Cotič l. r. Mate Mandič l. r.

Imenovanje. Namestnik Primorski kot predsednik finančnega deželnega ravnateljstva imenoval je finančnega preglednika X. razreda Frana Torosa, preglednikom v IX. razredu.

„Rinnovamento“. Zadnja šte. tega lista izšla je predvečerjem opoldne, dasi je bila dotiskana že v sredo, ker državno pravdnštvo je dovolilo, da sme iziti še le 24 ur potem, ko je bil naznanjem novi odgoverni urednik.

Izredni občni zbor „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ v Gorici, ki se je vršil v nedeljo popoldne, bil je prav številno obiskan. Edina točka dnevnega reda bila je prememba pravil, ki meri na to, da bi se sprejemali v društvo tudi podporni udje na deželi, pa takó, da bi imeli poseben bolniški zaklad.

Občni zbor je soglasno sprejel vse predlagane spremembe. Nova pravila so že tiskana in poslala so se vladi v potrjenje.

Iz Solkana se je oglasilo že 54 mi-zarjev, ki bi radi pristopili k društvu. To se zgodi, kakor hitro bodo potrjena premenjena pravila.

Podporni udje na deželi bodo za zdaj plačevali enake tednine, kakoršne plačujejo pri okrajni bolniški blagajnici. Razloček bo le ta, da pri našem društvu bode brez dvoma dobivali to, kar jim tiče. Mogoče je, da bi se utegnile s časom tednine znižati.

Od sv. Jakoba se nam piše: V zadevah naših bi se mogli mi farani pri sv. Jakobu mnogo pritožiti — ali kam — ? Trpimo mnogo mi Slovenci zaradi propovedi v Marijinem mesecu maju, ker so bile sploh le laške — in tako je večji del faranov obiskoval „šmarnice“ pri sv. Antonu novem, kjer so bile slovenske. Milo nam je, ali pomagati si ne moremo, Res je, da našim nasprotnikom je naloga, izpodrivati naš slovenski jezik iz šole in cerkve. Našemu gospodu župniku pri Sv. Jakobu tudi ni zadosti, da ima laške propovedi zjutraj, ampak imeti jih hoče tudi zvečer vsaki dan. In tako nimamo mi Slovenci svojih propovedi razun ob nedeljah. Ali Bog nas pozove vseh pred svoj sodni stol in tirjal bode račun od — vseh. Naš g. župnik je namestnik Kristusov, voditi mu je vse svoje župljane po potih sv. Vere. Zakaj Kristus je rekel svojim učencem:

Prejmite sv. Duha, pojte in učite vse narode v raznih jezikih!

Ob nedeljah imamo pač Slovenci slovensko propoved, a komaj zapojejo orglje, že se začne blagoslov po latinski. Ljudje godrnjajo radi tega: pridiga slovenska, blagoslov v tujem jeziku! Nam Slovencem ne kaže drugega, nego zaupati v vsemožnega Boga, on nam gotovo pomore.

Volitev za III. razred dovršila se je danes ob 2. uri popoldne. Udeležba je bila ogromna. Vseh volilcev je v tem razredu 2400. Mej temi jih je bilo 200, kojim niso mogli dostaviti glasovnic. Ostane torej 2200 volilcev, od katerih jih je prišlo na volišče 2108.

Ob 5. uri, ko sklepamo list, raznesla se je govorica, da imati obe stranki približno po 950 kompaktnih glasovnic; po takem odločijo mešane odnosno prazne glasovnice.

Posledica preostre kazni. Iz spodnje okolice se nam piše: Lanskega poletja igrali so se nekateri otroci v Barkovljah spuščaje balone. Vsled tega so bili zatoženi na magistratu in kaznovani, med temi eden na 20 gld. globe ali 4 dni zapora, drugi na 15 gld. globe ali 3 dni zapora.

Ker so stariši teh otrok ubožni, niso mogli plačati — in otroka sta morala v zapor. Jednega teh otrok so peljali žandarji v zapor uprav na veliko soboto. Dotična mati pokleknila je z otrokom vred pred načelnika žandarmerije in oba (mati in sin) sta ga s solzami v očeh prosila, naj se ga ne zapre za velikonočne praznike — ampak pozneje. Prošnja ni imela vspeha — kajti voditelj žandarmerijske postaje se je pokoril dobljenemu ukazu.

Imenovani (14letni) deček zaužil ni v zaporu prav nič, ni spal in neprestano jokal. — Posledica temu je bila, da je otrok nevarno zbolel, a sedaj, ko je iz smrtne nevarnosti, ga je le kost in koža.

Drugi deček je šel v zapor po velikonočnih praznikih. Za časa štiridnevne bivanja v ječi ni okusil nobene stvarice ter se vedno ihtel. Tega 14letnega dečka je tako užalila vest, da mora v zapor, da se je hotel celó usmrtiti.

Predno jo šel v zapor bil je ta deček popolnoma zdrav in čvrst. — Vrnivši se iz zapora pa se je čutil bolnega, bil vedno slabši, a dne 29. minolega meseca je umrl.

Po vsej vasi se govori, da je deček umrl same žalosti radi prestane kazni.

Otrok je bil kaznovan v I. istanci. Kazen bi se bila otrokom lahko zmanjšala, da se je za to potegnil pri magistratu naš capovila. — Ali ta človek nima ljubezni do domačega ljudstva.

Da bi zadela enaka kazen kake tuje, tu sem naseljene furlanske otroke, vedel bi jim ta človek že pomagati. — Mi sodimo takó po njegovih lastnih besedah: „Mi rangiero i Barcolani!“

Sedaj, ob času volitev, delal se bode ta človek soveda prijaznega onim par narodnim kukavicam, katere ga slepo poslušajo in mu verujejo. — Mi pa opozarjamo na gori navedeno vse naše veljake, in mislimo, da bodo to uvaževali.

Uradniške plače namerava baje vlada povišati že z 1. 1894. Vsi stroški za zboljšanje gmotnega stanja uradnikom znašali bi 4 do 6 milijonov goldinarjev. Namesto petletnih uvedle bi se triletnine; od 11. do 5. plačilne vrste bi se plače zboljšale. — Vse to bi se lahko zgodilo, ako bi nesrečni oboroženi mir ne požiral toliko milijonov vsako leto!

Iz Komna poročajo „Soči“, da orožniki tamkaj poizvedujejo, kateri gostilničarji imajo „Sočo“ in „Rinnovamento“ tudi za goste. Čudno! Od kdaj je to zabranjeno?

Tržaška družba Tramway imela je v letu 1892 64.115 gold. 15 kr. dobička. 5 odstotkov od te svote pripisalo se je rezervnemu fondu, 4 odstotki pa se razdele kot dividenda delničarjem. Promet je bil v tekočem letu živahnější nego v minolem, kajti do 23. maja so znašali do-

hodki 139.727 gld. 26 kr., torej za 10.713 gld. 34 kr. več, nego v isti dobi minolega leta.

Postojnska jama bila je letošnje bin-konštne praznike boljši obiskana nego druga leta. Samo z vlaki je prišlo 675 ljudij več nego lani. Vseh obiskovalcev bilo je nad 16.000.

Krokarjeva osveta.

Humoreska. — Spisal Jadranski.

VI.

(Dalje.)

A — a! — kaj — a! — srdil se je Krokar nad Klinom, — tu se ni obotavljati, treba je rešiti začarane duše, uklete duše, zarotljene duše, pravim, ne pa — a! — Pojdi k oblasti, šema neumna, ti in tvoje duše, zavrnil ga je Klin nevoljen; ko se je pa nekoliko razbistril in pomižkoval tja naprej čez Kejšekovo glavo in ugledal črne podobe, pretresel je tudi njega nekov strah, čutil je po životu nekako gomezanje, kakor da bi mu bilo privrelo izpod kože živo mravljišče, razlazivše se mu po vseh živcih. Izvlekel se je z voza in pomaknila sta se s Krokarjem tja na stran k bližnjemu zidiču in opazovala od onda nepremakljive kipe, ki so stali na sredi ceste. Trije vojaki so stali nasproti družim trem s puškami, naperjenimi drug proti družemu na fele baganet. — Voditelja obojih skupkov stala sta pa za korak naprej od drugih in držala puški z bodalama navzkriž. Ločiti je bilo v somraku le toliko, da so vsi vojaki: a od katerega polka? Kaj stoje tu na sredi ceste nemi in nepremakljivi kakor bi bili iz kamna izdolbeni? — To ni po dobrem, šepetala sta si skrivnostno Krokar in Klin tam-le pod zidom. Luna je razlivala povsod okrog miloto svojih žarkov, pa ne da bi bila vsaj nekoliko polukala tja med one kipe, kajti drevje, rastoče ob strani ceste, odganjalo je srebrno mesečino od skrivnostnega mesta, kder se je nahajala prikazen. — Kejšek je stal prikazni prav za hrbtom in rad je stal, kajti on je vedno rajši počival na svojih lavorikah, nego vlačil šepasta kolesa za seboj. Kaj vendar pomenja to molčanje, povpraševal je šepetaje Krokar Klina, kojemu so se začeli ježiti lasje na glavi od groze, a Klin mu ne da odgovora. Klinov je večkrat čul pripovedovati, da je gorje njemu, kdor se umakne prikazni in bi hotel pred njo bežati. Da bi ne imel tega pomisleka, kdaj bi bil že odnesel pete. — Tudi Krokar je bil v strahu ali njega je nekoliko krepila pobožna nada, da reši uklete duše. Zakletva v Škrenjah preobdajala je vse njegovo bitstvo, za to jo je premišljeval globoko do dna in prišel v neznosni sili do nastopnega prepričanja. To morajo biti duše vojščakov dveh različnih polkov, a jednega in istega naroda. Kako je moralo priti do tega, da obračajo zdaj puške na štik (na baganet) drug proti družemu? Nu, to mora biti tako: Obhodni straži sta se morda kedaj o času vojske srečali na tem mestu, pa voditelja straž nista poznala pravega gesla ali parole. Morda da so se vsled tega vojaki tih straž med seboj posekali, ali pa so padli vsi vkupe sovražniku v roke, ki jih je pogoltnil. Za pokoro morajo se duše teh vojakov bogvedi že koliko stoletji pokoriti in vicati v „Škrenjah“, ker si niso bili za časa živjetja zapomnili svojega gesla (parole). Po tacem zrelem premišljevanju storil je Krokar trden sklep, da hoče rešiti te uklete duše, akoprem bi ga stalo lastno življenje. — Obrnil je v prikazen svoj obraz, in smelim očesom, zroč vanje, govoril besede: rotim vas uklete duše, povejte kaj potrebujete! — A odgovora ni bilo in ni bilo, nego smrtno molčanje je za nekoliko pretrgalo Krokarjeve besede. . . Zarotujem te vrag — povzdignil je zopet Krokar svoj glas — ako so pogoji zakletve v Škrenjah tej in tej . . . , da ti pripe-ljem živega prešiča v fraku in čevljih. Evo ga tam-le na vozu leži iztegnjen;

vzemi njegovo telo, dušo njegovo pa priporočam milosti Božji, a rotim te, da osvobodiš uklete duše! . . . Pa tudi na to rotitev ni hotel dati vrag odgovora in prikazen na sredi ceste je še vedno molčala. Krokar je bil v strašni zadregi, visel je med življenjem in smrtjo; na jedni strani videl je pred seboj prepad in nevarnost, da pogubi z rotitvami samega sebe in svojo lastno dušo, a od druge strani spodbujala in naganjala sta ga pogum in hrepenenje postati rešenikom ukletih duš. Kakor lovski psi, ki so zašli v globoko ložo in se razkropili na vse kraje, zasledovaje divjo zverino, tako so se razpršile Krokarjeve misli na vse strani in stikale po vseh kotičih njegovih možganov, da bi zasačile sled, ki dovaja k razrešenju „Zakletve v Škrenjah“.

Kaj pa počne Klinov Jure? Njega tako nič več ni. — Hlačice so ga polne strahu in trepetu. — „Ne sliši nič, ne vidi nič kot bil bi mrtva stvar“. — Človeku pride včasih v najhujši sili najboljša misel. Bog ve, opomnil je Krokar pri sebi, da niso imele vojaške straže pred toliko stoletji ravno taisto geslo, kakor ga imajo dandanes straže našega polka v tržaški okolici. Spomnil se je na Ostrinovega Jakoba, kojega je videl kako urico poprej gori v vasi. Ostrinov Jakob je nocoj na straži pred vojnišnico, on bode gotovo poznal nocojšnje geslo (parolo). Če krepko zaupijem gori proti vasi, me bode gotovo slišal — govoril je sam seboj Krokar. — In zdajci sklenil je dlani obojih rok ob ustje, napravil iz njiju umetno trobento in zamukal tja gori proti vasi tako močno, da bi ga bil Ostrinov Jakob slišal, tudi če bi imel predivo v ušesih:

Jakob. — Ou! (Ou! Oj! v tržaški okolici v navadi.) — Jakob! Kakšno parolo imate nocoj?

„Naša sloga“, zaoril je Ostrinov svoj odziv iz vasi doli v Škrenjo, da je kar bobnelo okrog po dolu, kakor da bi bil zarjovel lev v puščavi Zahari. — „Naša sloga“ vsikril je nekdo izmed prikazni na sredi ceste. Slobodno brača, odzval se je nekov drugi glas izmed vojaške skupine, in uklete duše so bile rešene in šle so slobodno svojo pot naprej. (Dalje prih.)

Narodno-gospodarske zadeve.

Prosimo, da se nam odpiše davek zaradi suše!

Ob slabi letini prosimo lahko za znižanje, oziroma za odpis zemljiškega davka, ako je uničen po toči, vodi ali ognji vsaj četrti del pridelka na parcelah, ki so velike do 4 hektarov (t. j. 6 oralov 1521 seznjev).

Zaradi izvanrednih uim in poškodb, n. pr. slane, dolge suše, dolgotrajnega dežja ob času žetve, poškodbine letine po miših in mrčesih, strupene rose na trtah in grozdne plesnobe, zamore finančni minister dovoliti, da se odpiše primeren del zemljiškega davka, ako je:

1.) letina uničena v tolikem obsegu, da je prizadeta večina gospodarjev v davčni občini in

2.) če znaša z ozirom na posamezne posestnike pri poškodovanih parcelah zaračunjeni čisti dohodek, ki je vsled slabe letine lahko popolnoma uničen, več kakor tretjino od skupnega čistega dohodka; ali pa,

3.) če so posamezni gospodarji tako malo pridelali, da trpé začasno pomanjkanje.

Koliki del davka se odpiše, to se ravna po velikosti škode, katera nastane vsled slabe letine in so v tem oziru mogoči ti le slučajji:

- če smo ob četrt do polovice letine, odpiše se lahko 25% letnega davka;
- če je uničena polovica do 1/2 letine, odpiše se 50% davka;
- če je pa 1/2 letine ali cela letina uničena, odpiše se 75%, oziroma celoleten davek od dotične parcele.

Vsaka poškodba na letini, zaradi katere naj se davek odpiše, naznaniti se mora v teku 8 dni e. kr. davčnemu uradu. Če je več posestnikov prizadetih, zastopa njihovo prošnjo lahko župan.

Tako govori postava! Ali nimamo vzroka, da se tudi pri nas oglašamo za odpis davka zaradi suše? Ali je bolje molče trpeti? Drugod se kmetovalci vse drugače potezajo za take pravice in trkajo tako dolgo, da se jim odpre. Posnemajmo jih, saj smo dovolj potrebni podpore.

„Kmetovalci“.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporočata se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

E. Šverljuga, brivec v *Stadion št. 1, priporočata se slavnemu občinstvu za blagohotno obiskovanje.* Cl.

Prodajalnica i zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporočata kupovalcem v Trstu in iz dežele. 80--104

B. Modic in Grebenc, na voglu Via *St. Giovanni* in *Via Nuova*, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici *Casermata*, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporočata *Anton Šorli*, kavarnar. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice *Ghega* in *Cecilia*, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Martin Krže, *Piazza S. Giovanni, št. 1* trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Franca Potočnika gostilna

„Andemo de Franz“ v ulici *Ireneo* se priporočata slavnemu občinstvu Točijo izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ *Via Gep-* pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporočata se Slovencev v mestu in na deželi, — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. **JAKOB KUMAR**

Gostilna „Pri lepem ogledu“

(„Gregorju“) pri sv. Alojžiju (Chiadino, po ulici *Farneto* naprej) toči izvrstno domače črno in belo vino ter pivo prve kakovosti, kakor tudi ima tečno kuhinjo. Črno vino se toči po 36 in belo po 36 kr. liter. Priporočate se sl. občinstvu za obilen obisk, beleži udani **Gregor Čehovin**, 26-19 gostilničar.

Mlekarna Frana Gržine

iz *St. Petra* na *Notranjskem* (*Via Campanille* v hiši *Jakoba Brunnerja* št. 5 (*Piazza Ponterosso*)). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz *St. Petra*, sveža (frišna) smetana.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporočata se Slovencev v mestu in na deželi, Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici *Sorgente* (*Via Torrente* št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Pivarna Lavrenčič *via Rossetti* (nasproti) lekarnu *E. Leitenburg*) priporočuje svoja izborna isterska vina častitim družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporočata tudi izvrstno pivo I. vrste po 24 kr. liter in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Josip Kocjančič, *Via Barriera vecchia* št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma št. 2. (zraven *Tiskarne Dolenc*) prodaja najboljša kraška in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja, sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz *Aubera* po 42 kr. in najboljša isterska vina po 28 kr. liter. — Za obila naročila se priporočata 26-20 **Anton Brovedani**.